

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta pārskats par darbu 2019.gadā

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālais dienests izveidots 2009.gada 3.decembrī. Sociālais dienests savā darbībā ievēro Latvijas Republikas likumus: likums „Par pašvaldībām”, „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, „Par sociālo drošību”; Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumus, Rēzeknes novada pašvaldības saistošos noteikumus. Sociālais dienests darbojas uz Nolikuma pamata un ievēro noteiktās prasības un uzdevumus. Sociālā dienesta darbība tiek finansēta no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Sociālā dienesta uzdevumi.

Sociālā dienesta galvenie uzdevumi ir sniegt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem: veciem, vientuļiem ļaudīm, trūcīgām personām un ģimenēm; kā arī palīdzēt personām, ģimenēm un personu grupām; noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus un iesaistot atbalsta sistēmās. Dienesta speciālistu darbība ir vērsta uz to, lai panāktu un veicinātu personu sociālo problēmu praktisku risinājumu un viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu, iekļaušanos sabiedrībā, spēju līdzdarboties un palīdzēt pašiem sev.

Sociālā dienesta funkcijas.

Sociālā dienesta galvenās funkcijas ir koordinēt, plānot, organizēt sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšanu Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošiem iedzīvotājiem, lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Sociālā dienesta kompetencē ir iedzīvotāju informēšana par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

Sociālais dienests ir uzņēmis funkcijas papildus Latvijas Republikas “Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajām funkcijām”, kas saistītas ar sociālo pakalpojumu organizēšanu Rēzeknes novadā:

- koordinēt novada sociālā darba speciālistu darbību;
- nodrošināt metodisko atbalstu novada sociālā darba speciālistiem sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā.

Sociālā palīdzība.

Sociālā palīdzība – naudas vai mantisks pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

2019.gadā Sociālais dienests sociālo palīdzību sniedzis 1294 ģimenēm jeb 2485 personām. Tieši trūcīgo iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai izlietoti vislielākie līdzekļi – 862 828 euro (GMI pabalsts, dzīvokļa pabalsts, apbedīšanas pabalsts, pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos, pabalsts pusdienu apmaksai trūcīgo, maznodrošināto, daudzbērnu, aizbildņu ģimeņu skolēniem un bērniem, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes).

Trūcīgas personas/ģimenes statusa piešķiršanai 2019.gadā izvērtētas un statuss piešķirts 1387 ģimenēm jeb 2706 personām.

2019.gadā GMI pabalstu saņēma 553 ģimenes jeb 946 personas.

Dzīvokļa pabalsta saņēmēju skaits bija 1284 ģimenes jeb 2275 personas.

Izmaksātie pabalsti 2019.gadā

Pabalsta veids	Izlietotā summa	Saņēmušo ģimeņu skaits	Saņēmušo personu skaits
GMI pabalsts	311 344	553	946
Dzīvokļa pabalsts	154 320	1284	2275
Pabalsts pusdienu apmaksai	102 963	499	1044
Pabalsts jaundzimušā aprūpei	39 600	196	197
Sociālās garantijas bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas	39 170	51	51
Pabalsts audžuģimenēm	64 242	18	26
Apbedīšanas pabalsts	7564	37	37
Pabalsts veselības aprūpei	5366	77	77
Pabalsts krīzes situācijā	3783	17	17
Aprūpes mājās pabalsts	2888	52	52
Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos	23 940	73	148
Pabalsts 1.klases skolēniem	3549	165	169
Pabalsts mājokļa pielāgošanai	0	0	0
Pabalsts personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas	196	9	9

Dienests sniedz palīdzību arī pilngadību sasniegušajiem bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās. 2019.gadā pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai un mīkstā inventāra iegādei izmaksāts 12 personām. Ikmēneša pabalsts bērniem bāreņiem, kuri sekmīgi mācās vispārizglītojošās izglītības iestādēs, profesionāli tehniskajās vidusskolās un augstākajās mācību iestādēs, izmaksāts 43 personām. Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai izmaksāts 8 personām.

Lai nodrošinātu bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vai bērniem bāreņiem ģimenisku vidi, dienests izmantoja 18 audžuģimeņu pakalpojumus. 2019.gadā audžuģimenēs dzīvoja 26 novada bērni, kuru bioloģiskajās ģimenēs tika konstatēti bērna attīstībai un veselībai nepiemēroti apstākļi. Audžuģimenēm ik mēnesi tika izmaksāts pabalsts audžubērna uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei.

Pabalstu jaundzimušā aprūpei. 2019.gadā saņēmušas 196 mūsu novada ģimenes.

Darbs ar ģimenēm ar bērniem

Sociāla darbinieka darbam ar ģimenēm ar bērniem pienākumos ietilpst bērnu/ģimeņu vajadzību un sociālo problēmu noteikšana, to risinājums, klientu lietu veidošana, darbs ar datubāzi, risku novērtēšana ģimenēs ar bērniem, sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmu izstrāde, atzinumu sagatavošana bāriņtiesai, resursu un pakalpojumu piesaistīšana darba procesā, starpinstitucionālās sadarbības veidošana. Redzeslokā ir ģimenes ar dažādām sociālām problēmām - vecāku alkoholisms, bezdarbs, zināšanu trūkums bērnu audzināšanā un aprūpē, bērnu skolas kavējumi, vecāku šķiršanās, kas ietekmē bērna vispārējo uzvedību, bērni ar deviantu uzvedību utt. Ģimenes ar bērniem sociālā darbinieka redzeslokā nonāk ja: ir informācija no institūcijām par bērnu tiesību iespējamu pārkāpšanu, no kaimiņiem vai citām personām, pašas ģimenes vai citi ģimenes locekļi vēršas pēc palīdzības.

2019.gadā sociālā darba pakalpojums tika nodrošināts 221 ģimenei ar bērniem. Sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem:

- snieguši 1309 konsultācijas;
- veiktas 593 ģimeņu apsekošanas dzīvesvietās;
- piedalījušies 26 bāriņtiesu sēdēs;
- piedalījušies 37 starpinstitucionālajās sanāksmēs;
- piedalījušies 6 tiesas sēdēs;
- sagatavoti 120 atzinumi bāriņtiesām, probācijas dienestam, Valsts policijai, citu pašvaldību Sociālajiem dienestiem, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai.

2019. gadā ir veikts darbs ar 46 riska ģimenēm, kurās vecāki nepietiekoši rūpējas un atstāj novārtā savus bērnus. Tas ir ilgstošs sociālais darbs, kas ne vienmēr vainagojas ar pozitīviem rezultātiem. Biežāk tie ir nelieli panākumi un nelielas pozitīvas izmaiņas. Sociālie darbinieki ar ģimenēm un bērniem strādāja pie tā, lai vecāki būtu atbildīgi par savu bērnu audzināšanu, izaugsmi un attīstību, lai bērni veidotos par pilnvērtīgām personām, pietiekoši saņemtu vecāku mīlestību, gādību un uzmanību, būtu motivēti mācīties, radoši pavadītu savu brīvo laiku. Savās vecāku ģimenēs un no tuviniekiem varētu iegūt pozitīvas ģimenes modeļa izpratni, kam būtu jābūt katra vecāka atbildībai un pienākumam. Ikdienā tika veikts profesionāls sociālās korekcijas darbs, izstrādājot katrai ģimenei individuālu ģimenes/personas atveseļošanas programmu, sastādot sociālās rehabilitācijas plānus un slēdzot sadarbības līgumus.

2019.gadā sniegti sekojoši pakalpojumi:

1. Rehabilitācijas pakalpojumi:

- **Sociālā atbalsta pakalpojums institūcijā jaunajām māmiņām.** Pašvaldības apmaksātu sociālā atbalsta pakalpojumu Tiskādu bērnu namā 2019.gadā saņēmušas 3 māmiņas ar bērniem.
- **Sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem institūcijā (Krīzes centros)** 2019. gadā ir nodrošināta 28 bērniem un 3 bērnu pavadoņiem. Pakalpojuma finansēšanu veic un uzskaita Latvijas Bērnu fonds.
- **Sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušām pilngadīgām personām institūcijā (Krīzes centros)** 2019.gadā nodrošināta 2 pilngadīgām personām. Pakalpojuma nodrošināšanai finansējumu piešķir LM.
- **Sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem dzīvesvietā** 2019. gadā nodrošināta 2 bērniem. Pakalpojuma nodrošināšanai finansējumu piešķir Latvijas bērnu fonds.

- **Sociālās rehabilitācijas pakalpojums vardarbību veikušām personām un sociālās rehabilitācijas pakalpojums no vardarbības cietušām personām.** Pakalpojums nodrošināts 24 cilvēkiem.
2. **Ģimenes asistenta pakalpojums.** Ģimenes asistenta pakalpojums nodrošina ģimenei ar bērniem atbalstu un apmācību sociālo prasmju apgūšanā un atjaunošanā, bērnu aprūpē un audzināšanā, mājsaimniecības vadīšanā, saskaņā ar individuāli izstrādātu sociālās rehabilitācijas plānu. 2019.gadā ģimenes asistenta pakalpojums tika piešķirts 4 ģimenēm, bērnu skaitu šajās ģimenēs - 9. Pakalpojuma finansēšana tiek veikta no Sociālā dienesta budžeta.
 3. **Audzūģimeņu pakalpojums.** Lai nodrošinātu bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vai bērniem bāreņiem ģimenisku vidi, 2019.gadā Sociālais dienests izmantoja 15 audzūģimeņu pakalpojumus. 2019.gadā audzūģimenēs dzīvoja 26 novada bērni, kuru bioloģiskajās ģimenēs tika konstatēti bērna attīstībai un veselībai nepiemēroti apstākļi. Audzūģimenēm ik mēnesi tika izmaksāts pabalsts audzūģimēņa uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei.
 4. **Masāžas pakalpojums bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.** Projekta „Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” ietvaros 15 bērni ar funkcionāliem traucējumiem 2019.gadā saņēma klasiskās masāžas pakalpojumus. Pakalpojuma finansēšana tiek veikta no projekta līdzekļiem.
 5. **Kanisterapijas pakalpojums bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.** Projekta „Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” ietvaros 6 bērni ar funkcionāliem traucējumiem saņēma kanisterapijas pakalpojumu. Pakalpojuma finansēšana tiek veikta no projekta līdzekļiem.
 6. **Masāžas pakalpojums bērnu ar funkcionāliem traucējumiem likumiskajiem pārstāvjiem.** Projekta „Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” ietvaros 7 bērnu ar funkcionāliem traucējumiem likumiskie pārstāvji 2019.gadā saņēma klasiskās masāžas pakalpojumus. Pakalpojuma finansēšana tiek veikta no projekta līdzekļiem.
 7. **Atbalsta grupas pakalpojums:**
 - viena atbalsta grupa (7 nodarbības) jaunajām māmiņām, ar mērķi sniegt atbalstu māmiņām iekšējo resursu atpazīšanai un attīstībai komunikācijas trūkuma mazināšanai. Atbalsta grupas apmeklēja 5 māmiņas.
 - atbalsta grupas pusaudžu vecākiem „CAP- ceļvedis audzinot pusaudzi”. Nodarbības apmeklējuši 40 pusaudžu vecāki.

Atbalsta programmas veicina personas sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, tai skaitā izglītības sistēmā.

8. Psiholoģiskās palīdzības pakalpojumi.

9. Psiholoģiskās palīdzības pakalpojumi.

1. Grupa “Sociālā rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas no vardarbības cietušām personām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām” – 2grupas, katrā grupā 12 cilvēki;

2. Individuālās konsultācijas pusaudžu vecākiem “CAP - Ceļvedis audzinot pusaudzi” – 40 personām;

3. Individuālās konsultācijas – 548 personām;

4. Sociālā rehabilitācija dzīvesvietā – 3 (24 konsultācijas) personām;

2019.gadā ir bijusi aktīva sadarbība ar Gaigalavas, Maltas, Ozolaines un Vērēmu bāriņtiesām, kā arī ar Valsts policiju. Bāriņtiesām, Valsts Policijai tika sniegti atzinumi un rakstiski ziņojumi. Piedalījies 5 starpinstacionālajās sanāksmēs (klientu lietu izskatīšanā), 2 tiesas sēdēs.

Atzinumi.

Sociālajam dienestam	Bāriņtiesām	Valsts Policijai	Citi: tiesām; PMK; Probācijas dienestam, Veco ļaužu pansionātam, Rēzeknes tiesai u.c.
41	11	4	28
<i>Kopā 2019.gadā sniegti 84 atzinumi</i>			

Nosūtījumos minētie mērķi:

- noskaidrot, vai nepilngadīgie ir cietuši no jebkāda veida vardarbības, prettiesiskām darbībām (vai ģimenē ir notikusi vardarbība);
- noskaidrot klienta piemērotību aizbildņa, adoptētāja vai viesģimenes statusa saņemšanai;
- izvērtēt klienta rīcību un agresīvās uzvedības iemeslus;
- sniegt psiholoģisku palīdzību/atbalstu;
- izpētīt klienta spējas un resursus pildīt vecāka pienākumus;
- veicināt klienta izpratni par bērna vecumposma īpatnībām;
- veicināt klienta izpratni par paškontroles iemaņu attīstību;
- veikt psiholoģisko izpēti;
- veikt kognitīvās sfēras izpēti;
- nodrošināt sociālās rehabilitācijas pasākumu dzīvesvietā;
- veicināt izpratni par pozitīvi atbalstošu audzināšanu;
- mazināt uzvedības problēmas;
- par nepilngadīgo iespējamo piedalīšanos tiesas sēdē;
- sniegt konsultācijas;
- sniegt izpratni par savām emocijām un to pieņemamu izpausmi.

Psihosociālā darba konsultācijas

2019.gadā sniegta 288 konsultācija

9. Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumi

Sociālais dienests piešķir pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās: 2019. gadā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu Veco ļaužu pansionātā un VSAC “Malta” ir saņēmušas 166 personas.

10. Īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumi

Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu SIA "Viļānu slimnīca" ir saņēmušas 71 persona.

Atelpas brīža pakalpojumu Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāta filiālē "Pilcene" izmantoja 3 personas.

11. Aprūpes mājās pakalpojums

Gadījumos, kad personas veselības stāvoklis ļauj uzturēties savā dzīves vietā, dienests nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu. Kopumā 2019.gada laikā aprūpes mājās pakalpojums (aprūpētāja pakalpojumi) tika nodrošināts 39 personām. Aprūpes mājās pakalpojums nodrošināts:

I aprūpes līmenis – 11 personām;

II aprūpes līmenis – 17 personām;

III aprūpes līmenis – 11 personām.

2019. gada oktobra mēnesī darbu uzsāka mobilās aprūpes brigāde.

12. Asistenta pakalpojums

Pirmās un otrās grupas invalīdi varēja pieteikties asistenta pakalpojuma saņemšanai pašvaldībā. Tas paredzēts, lai atvieglotu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un nokļūšanu vietā, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumu vai veic sabiedriskās aktivitātes. 2019.gadā asistenta pakalpojumu Rēzeknes novadā pieprasīja un saņēma 193 personas.

13. Sociālā dzīvokļa statuss ir noteikts 75 ģimeņu dzīvokļiem.

14. Nepilngadīgo uzvedības sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmas izstrādātas 5 bērniem, pamatojoties uz informāciju no Valsts policijas par nepilngadīgā likumpārkāpēja individuālās prevencijas uzskaites lietu.

15. Dienests piedāvājis iespēju iedzīvotājiem stāties rindā **dažādu valsts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu** saņemšanai. 2019.gadā šo iespēju izmantojušas 39 persona ar funkcionāliem traucējumiem. Sociālās aprūpes pakalpojuma personām ar garīga rakstura traucējumiem par valsts budžeta līdzekļiem saņemšanai pagājušajā gadā pieteikti 3 novada iedzīvotāji.

2019.gadā ir bijusi aktīva sadarbība ar bāriņtiesām (Gaigalavas, Maltas, Kaunatas, Ozolaines), Valsts probācijas dienestu, Valsts policiju, izglītības iestādēm, medicīnas iestādēm.

2019.gadā turpinājās sadarbība ar Latvijas Sarkanā krustu. Rēzeknes novada trūcīgās ģimenes ar bērniem saņēma higiēnas pakas un skolas piederumu komplektus.

Ievērojot prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem, Sociālais dienests nodrošina, ka visiem darbiniekiem ir atbilstoša izglītība sociālās palīdzības sniegšanai vai sociālā darba veikšanai. Rēzeknes novada pašvaldības Sociālajā dienestā strādā 34 sociālie darbinieki, psihologs, 18 aprūpētāji, 1 specializētā autotransporta autovadītājs.

Lai pilnveidotu savu profesionalitāti, visi dienesta darbinieki ir apmeklējuši kvalifikācijas celšanas kursus, seminārus, konferences ne mazāk par 24 stundām. Visi sociālie darbinieki izgāja supervīzijas ciklu 18 stundas.

2019.gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem tika saņēmis 1128 vēstules. Veikta sarakste, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniegtas atbildes, sagatavotas dažādas atskaites, 2018. gada statistikas pārskats, kārtota dokumentācija ilgstoši glabājamo lietu nodošanai Valsts arhīvā, u.c. darba pienākumi. Dati par sociālā dienesta klientiem un saņemtās palīdzības apjomu tiek ievadīti datorprogrammā Sociālās palīdzības administrēšanas informatīvā sistēmā „SOPA”, sistēmā NPAIS, aprūpes pakalpojuma saņemšanai tiek izmantota programma "Apsis".